

Avaimet maisemaan -hanke

Väänteenjoen alueen

kyläkävely 17.9.2016

Kyläkävelyraportti

LEADER
Ykkösakseli

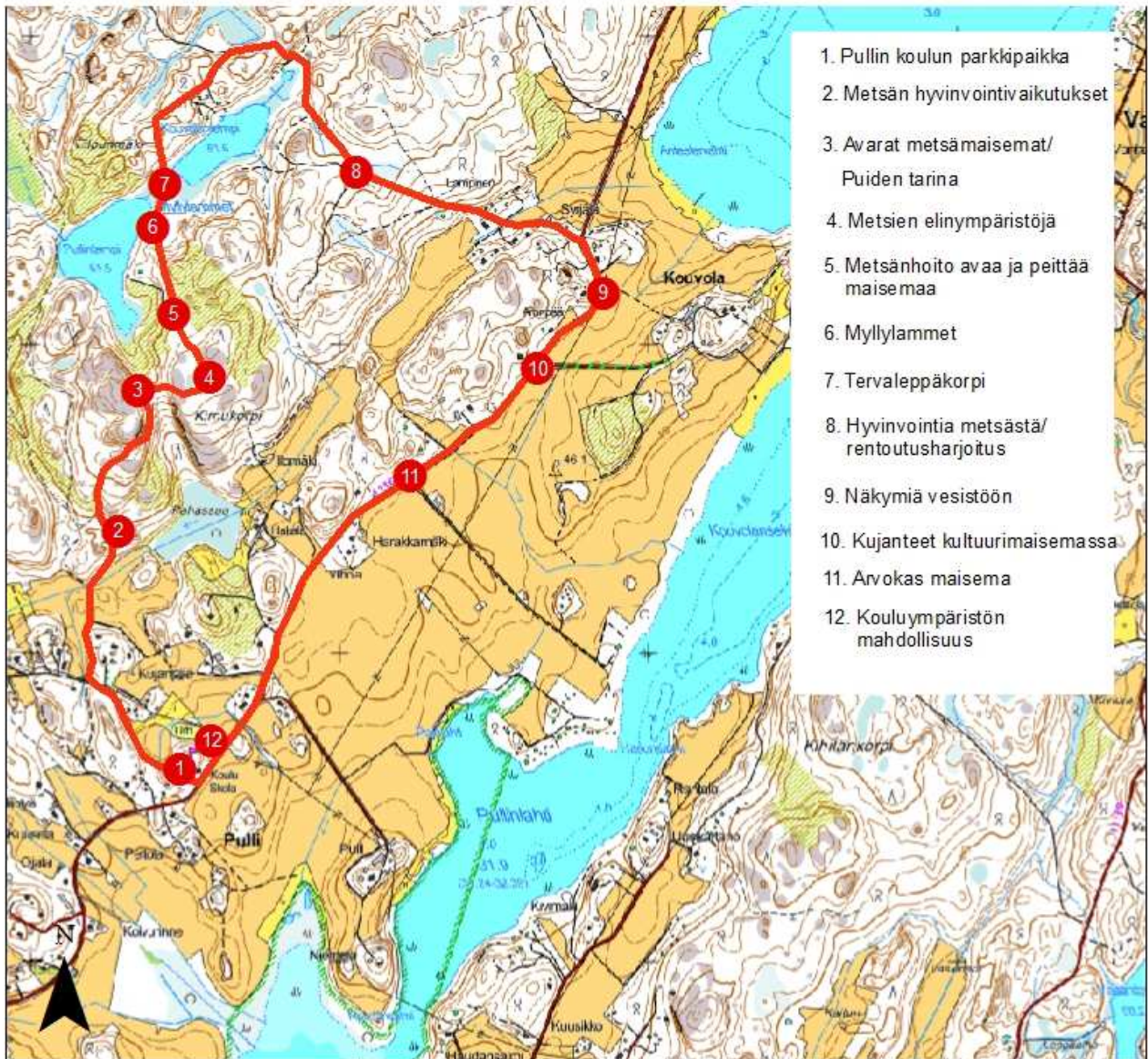
PRO
Agria

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET

maaseuturahasto

Avaimet maisemaan- hanke järjestää
Väänteenoen alueella kyläkävelyn
lauantaina 17.9.2016 klo 12.00-15.00. Lähtö Pullin koulun parkkipaikalta.
Tervetuloa!

Kävelemme ennaltasuunnitellun ulkoilureitin
ja keskustelemme ulkoilureitin toteusmahdollisuudesta ja kylän maisemanhoidosta.
Sään ja maaston mukainen varustus sekä pientä evästä ja juotavaa mukaan.

Avaimet maisemaan -hanke 2015- 2018
Maisemasuunnittelija Auli Hirvonen
puh. 0400 864 494

©MML peruskartta 2016

LEADER
Ykkösakseli

PRO
Agria

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET

maaseuturahasto

<p>Väänteenjoen alueen kyläkävely</p> <p>Väänteenjoen alueella tehtiin 17.9.2016 kyläkävely, jolle osallistui neljä henkilöä ja kaksi hanketoimijaa. Kävelimme ennalta suunnitellun reitin. Kävely kesti kolme tuntia. Testasimme ulkoilureitin mahdollisuuksia, tutustuimme alueen luontoon ja luonnon hyvinvointivaikutuksiin.</p>	<p>1. Lähtö</p>
---	------------------------

 <p><i>Metsän syli</i></p> <p><i>Metsän syli on avoinna alakuloisen tulla, murhemielellä saapua, lähteä lohdutetulla. Hiljaa viivähä mättäällä, älä kynneltä estä. Anna tuulen se pyyhkiä poskelta ja sydäimestä.</i></p> <p><i>Metsän syli on avoinna pahantuulisen tulla. Otsa oikenee kurtuista tiikkaan ohjelmoidulla. Polkuun jalkasi polkaise, käpy kauaksi nakkaa! Stressisykkyrät purkaa se, mielen myllerrys lakkaa.</i></p> <p><i>Metsän syli on avoinna kevein sydämin tulla. Lintu tervehti laululla, kuusi kuiskuttelulla. Polku hauskaisti polveilee, marjan maku vie kielen. Metsän sylissä syvenee ilo ihmisen mielen.</i></p> <p>- Anja Karkiainen -</p>	<p>2. Metsän hyvinvointivaikutukset</p> <p>Arvot: LÄHTEKÄÄMME METSÄN SYLIIN, METSÄN SYLEILYYN, METSÄN HELMAAN, METSÄN UUMENIIN JA METSÄN SYDÄMEEN. TERVETULOA METSÄPOLUILLE!</p> <p>Metsä on ollut suomalaisille aina turvallinen ja hyvinvointia tuottava paikka.</p> <p>Monet tutkimukset osoittavat että luonnolla on selkeä rauhoittava vaikutus. Lukemattomat yksityiskohdat pakottavat meidän aivot pois normaaleista ajatuskehistä ja olemme enemmän läsnä hetkessä. Luonnon ympäristö lievittää stressiä ja parantaa mielialaa. Ihminen voi voimaantua metsässä ja löytää kyvyn innostua haasteiden ja vaikeuksien edessä lisäten sekä henkistä että fyysistä terveyttä. Verenpaine, stressitaso sekä syke laskevat metsässä jo 20 minuutissa.</p>
---	--

3. Avarat metsämaisemat/ puiden tarina

Arvot: Metsäalue Väänteenjoen alueella on monipuolista. Alue on hyvin kalliosta ja mäkestä. Mäkisyys ja korkeuserot luovat hyvinvointireitille omaleimaisen vivahteen.

Reitillä tulee vastaan monenlaisia näkymiä ja puita kuten katajia, kuusia, mäntyjä ja tervaleppiä.

Maisemat avautuvat hienosti Kirnukorvelta etelään.

Näköalapaikat ovat metsässä kiinnostavia, silloin pystyy ikään kuin hallitsemaan vähän enemmän ympäröivää aluetta eri tekijöineen ja sijoittamaan itsensä maisemaan.

Puilla on ollut suomalaisille entisaikaan erityinen merkitys. Kävelyllä kerrottiin männyn tarinaa. Männyllä on ollut suuri merkitys ihmisten elämässä. Tästä oivallisesta rakennuspuusta on saatu paljon muutakin.

Nälkävuosien aikaan pettuleipä elätti, siitä on poltettu tervaa, sen tuottama ilma on terveellistä hengittää. Mäntyyn liittyy paljon muinaisten suomalaisten uskomuksia, kuten karsikkopuut. Mänty on valonpuu. Se kasvaa maaperästä välittämättä aina siellä missä on valoa.

4. Metsien elinympäristöjä

Arvot: Reitillä tulee vastaan monenlaisia biotooppeja ja ekosysteemejä, kuten suo, jyrkänne ja tervaleppäkorpi. Metsä on elinympäristö, samalla tavalla kuin esimerkiksi suo, niitty tai järvi. Eri elinympäristöt ja biotoopit erotetaan toisistaan kasvien perusteella. Ympäristön valoisuus, lämpötila, maaperä ja veden määrä vaikuttavat siihen, minkälaisia kasveja paikalla kasvaa.

5. Metsien hoito avaa ja peittää maisemaa

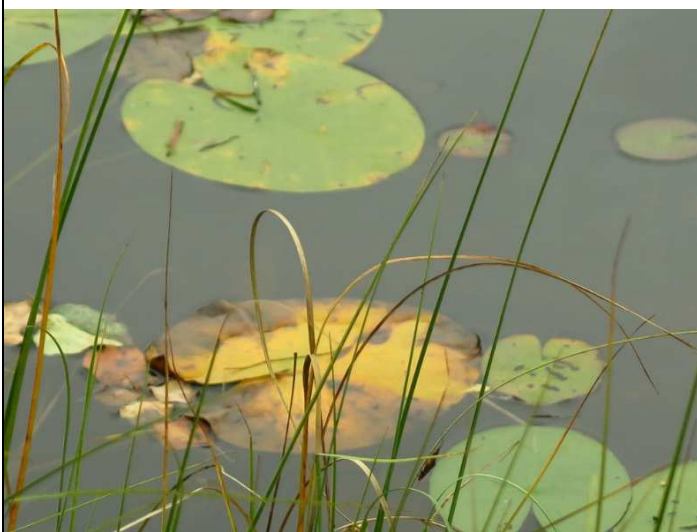
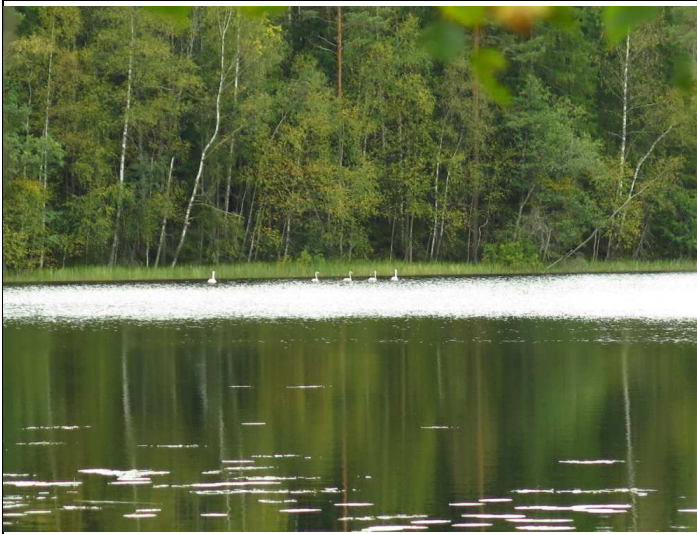
Arvot: Hakuut paljastavat aina maisemaa ja avaavat ihan uusia näkymiä, mitä ei ole arvannut olevan olemassakaan. Mutta metsä taas kasvaa takaisin ja salaisuus peittyä ollen ainaisessa muutoksessa.

Metsänhoito päätehakuineen kuuluu suomalaiseen maisemaan. Metsänhoitoa voidaan toteuttaa maisemaan sopivaksi.

Reitin varrella maisemassa tehdyt metsähakuut ovat avanneet maisemaa ja paljastaneet näkymiä Myllylammille ja kylien kulttuurimaisemaan.

6. Myllylammet

Arvot: Tällä alueella on ollut muutamia keskiaikaisia ratsutiloja ja tiloilla on ollut omia myllyjä. Siitä myös myllylammet ovat saaneet historiankaikuisen nimensä: Myllylammet eli Pullinlampi ja Kouvolanlampi.

Pullinlampi sekä Kouvolanlampi päätyvät Lohjanjärven valuma-alueelle. Kouvolanlampi on noin 3 ha ja suurin syvyys on 4 m. Pullinlammen suurin syvyys on 9,8 m ja pinta-ala on 5,5 ha.

Pullinlammella elelee joutsenperhe.

Vesistö luo hienon oman erämaisen vaikutelman reitin varrelle.

Toimenpidesuositus: Lammen rannalla on sopiva kohta, johon voisi hyvin sopia penkki tai laavu.

7. Tervaleppäkorpi

Arvot: Tervaleppäkorvet ovat luhtaisia tai lähteisiä. Valtapuuna on tervaleppä. Aluskasvillisuutena on neivaimarretta, hiirenporrasta ja muita suuria saniaisia. Kosteissa väliköissä kasvaa yleisesti kurjenmiekkää ja vehkaa.

Toimenpidesuositus:

Reitillä on pienen ojan ylitys ja tarvitsee näin ollen yksinkertaisen lankkusillan ojan ylitykseen.

8. Hyvinvointia metsästä/ rentoutusharjoitus

Arvot: Metsää voi hyödyntää monin keinoin mielenrauhottamiseen esimerkiksi harjoitusten avulla tai poimimalla marjoja ja sieniä tai vain olemalla metsässä.

Toimenpidesuositus:

Voi kokeilla harjoitusten tekemistä, tutkia mitä ympäriltä löytyy tai vain katsella ja kuunnella sekä antaa luonnon rauhoittaa mielen ja kehon.

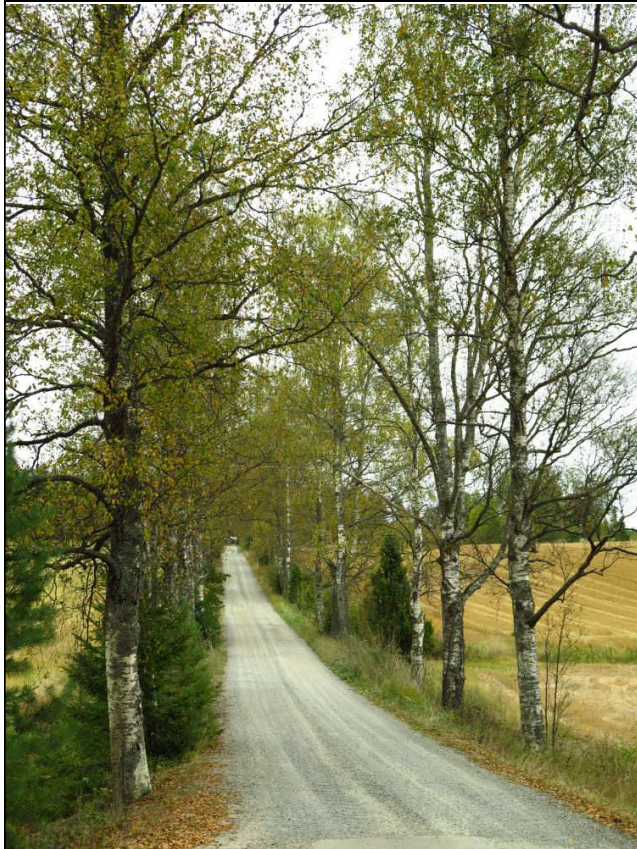
Näistä erilaisista harjoituksista voidaan koota vaikka ohjeistus reitin varrelle.

9. Näkymiä vesistöön

Arvot: Veden tunnetaan olevan rauhoittava elementti. Kulttuurimaisemaan kuuluvat myös vesistönäkymät. Muutokset maankäytössä ovat monin paikoin kuitenkin peittäneet vesinäkymät. Veden pinnan ja rajan muutokset muuttavat myös maisemaa.

Toimenpidesuositus: Yhtenä ratkaisuna voivat olla pienetkin luontevat näkymäsektorit vesistöön. Laidunnus ja vesikasvien niitto ovat hyviä keinoja pitää vesistöt avoimena. Mikä hyödyntää niin monia lajeja sekä parantaa veden tilaa.

10. Kujanteet kulttuurimaisemassa

Arvot: Kujanteet ja muut yksityiskohdat ovat tärkeitä maisemankuvan luoja metsän- ja maisemanhoidon ohella.

Vanhaa Kouvolan koivukujannetta elävöittävät katajat. Kujanne katkaisee laajan peltoaukean ja luo siihen mielenkiintoisen yksityiskohdan. Kujanteet ovat ennen reunustaneet kartanoiden ja suurempien tilojen sisääntuloteitä.

Toimenpidesuositus: Vanhan kujanteen uudistaminen tulee tarpeelliseksi puiden kunnan mukaan. Kujanteen puut tulisi uudistaa yhdellä kertaa ja käyttää mahdollisimman suuria puuntaimia.

Myös uusia puukujanteita on mahdollista tehdä.

11. Vaanilan kartanomiljö ja Pulli - Kouvola

Arvot:

Vaanilan ja Pullin peltomaisemat avautuvat Vaanilan kartanolta pohjoiseen Hiidenveden Vaanilanlahden molemmin puolin. Alueeseen kuuluvat Vaanilan, Pullin ja Kouvolan entiset ratsutilat, joista ensimmäisten omistajat tiedetään jo 1540-luvulta.

Maakunnallisesti arvokas maisema-alue sekä arvokkaat (kulttuuri)maisemakokonaisuudet ovat yleensä laajoja, moniakkin neliökilometrejä kattavia viljelysmaisemia, esimerkiksi jokilaakso-, ranta- tai vaaraviljelyksiä reunametsineen ja vesistöineen asumuksineen. Ne ovat maakunnallisesti tai paikallisesti omaleimaisia ja antavat kuvan maakunnan erikoislaadusta, luonnonoloista ja kulttuurihistoriasta. Vaanilanlahden rannassa on muinaisjäännöskohde, kivikautinen asuinpaikka.

Toimenpidesuositus: Alueen rantapuustoa on hyvä muutaman vuoden välein raivata. Vesistöjä ovat tärkeitä arvokkaassa maisemassa.

12. Kouluympäristön mahdollisuus

Arvot: Pullin koulun alue on nyt hyödyntämättä ja sopisi hyvin erilaisiin aktiviteetteihin.

Toimenpidesuositus: Frisbee golf-rata olisi käytettävissä niin koululaisille kuin kyläläisille.

Lämpimät kiitokset osallistujille aktiivisesta keskustelusta kyläkävelyllä!

Mahdolliset jatkotoimenpiteet Väänteenjoen alueella:

1. Ulkoilureitin toteutus, lankkusilta, pöllipenkki ja pieni raivaus sekä reitin merkintä
2. Pullin koulun ympäristön kehittäminen
3. Ympäröivien lintujärvien ja luonnonsuojelualueiden hyödyntäminen. (esim. lintutornit)

Raportin laati Auli Hirvonen ja Noora Kalliokoski